

Otázky k absolutoriu - Hudební teorie

zaměření VIOLONCELLO

Školní rok 2021/2022

- 1) Hudební situace a doznívající stylové tendence po skončení 2. sv. války (Stravinský-Schoenberg, Martinů, Britten, Šostakovič...) + hudba USA („americké“ období Schoenberga, Stravinského, Bernstein, Copland, Ives, Barber, Grofé, Menotti...) + jazz, filmová hudba, muzikál + autoři latinské Ameriky (Villa-Lobos, Ginastera...)
- 2) Mladá Francie a Olivier Messiaen (komplexně) + Edgar Varése
- 3) První darmstadtská generace (Boulez, Nono, Stockhausen), seriální a multiseriální hudba, principy dodekafonie a řadové techniky obecně, kulturní kontext
- 4) Hudba elektronická a elektroakustická, 3 významná poválečná centra (Paříž, Milán, Kolín nad Rýnem), musique concrete, Music for Tape, terminologie a problematika zpracování zvuku + hudbaspektrální a IRCAM
- 5) Aleatorika jako opozice vůči multiseriálnímu, Cage a hudba náhody, preparovaný klavír, konceptualismus, grafické partitury + Polská škola (Panufnik, Lutoslawski, Penderecki, Gorecki, Kilar...)
- 6) Druhá darmstadtská generace (Ligeti, Xenakis, Berio...) a reakce na multiseriálnímu, mikropolyfonie, hudba témrů, stochastická hudba, UPIC, polytypy...
- 7) Postmoderní obrat - polystylovost (Berio, Schnittke, Zimmermann, Crumb...), polystylové techniky, umělecké projevy postmodernismu, hudba východního bloku (S. Gubajdulina ad.), dobový kontext
- 8) Redukcionismus a nová jednoduchost (Cage, Part, Tavener, Gorecki...), reakce na přílišnou komplexitu, tintinnabuli, New Age, „nová spiritualita“, Pendereckého a Stockhausenův obrat, archaizující koncepce
- 9) Minimal music (Riley, Young, Glass, Reich, Adams...), způsoby práce s patternem, forma jako proces a vnímání času, a ambientní hudba, vliv ethno/world music + komercializace minimalismu
- 10) Opera a hudební divadlo (stručný přehled napříč 20. stoletím včetně Československa, singspiel,) antiopera, dokumentární a video opera, minimalistická opera, hudební performance...), stručná historie filmové hudby, crossover, multimédia, role klasické a populární hudby ve společnosti
- 11) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Dějiny hudby*
B: Italská a německá tvorba pro klávesové nástroje období baroka
D: Píseň a idea komorní hudby v dlouhém století
M: Československá meziválečná avantgarda (Hába, Schulhoff, Burian) + Tereziňští autoři, problematika mikrointervalové hudby, jazzové vlivy, hudba za 2. světové války
Ž: Muzikály
- 12) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Dějiny hudby*
B: Vývoj sonáty, concerta grosso a nástrojového koncertu v období baroka
D: Symfonie a idea absolutní hudby v dlouhém století
M: Hudební skupina Mánesa, včetně Martinů a Kaprálové (proměny hudebního neoklasicismu, vztah k lidové hudbě, vztah tuzemska a zahraničí), slovenská hudební moderna
Ž: počátky jazzu, swing
- 13) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Dějiny hudby*
B: Opera a její vývoj v období baroka (od Monteverdiho po Händela)
D: Symfonická báseň a idea programní hudby v dlouhém století
M: 50. – 60. léta, přetrvávající tradice (poválečná konjunktura v Československu, vznik nových institucí a festivalů, problematika socialistického realismu, otázka tvůrčí svobody)
Ž: moderní jazz

- 14) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Dějiny hudby*
B: Chránová hudba hudba období baroka (oratorium, kantáta, mše etc.)
D: Opera a hudební drama v dlouhém století
M: 60. léta – progresivní směry (pražské a brněnské avantgardní skupiny, mezinárodní festivaly, stylová východiska, Nové vlny ve filmu a literatuře)
Ž: Spirituály, gospel, blues, soul, funk
- 15) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Dějiny hudby*
B: Chránová hudba období baroka v protestantských zemích se zvláštním přihlédnutím k tvorbě Johanna Sebastiana Bacha
D: Česká hudba v dlouhém století a fenomén tzv. „hudby národní“
M: 70. léta až současnost (filmová a scénická hudba, kulturní podmínky za normalizace a po revoluci, nová hudební tělesa, porovnávání stylových východisek)
Ž: folk, country & western music
- 16) Umění středověku
- 17) Umění renesance
- 18) Umění baroka
- 19) Umění 19. století
- 20) Umění 20. století
- 21) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Analýza skladeb*
B: Vokálně-instrumentální formy raného baroka, opera
D: Vývoj sonátové formy od Beethovena do začátku 20.stol.
M: Skrjabin: funkce programnosti a její kreativní ztvárnění
Ž: Tonální systém dur (ionský) a funkční moll, pentatonika
- 22) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Analýza skladeb*
B: Skladby pro instrumentální soubory v době baroka
D: Vývoj cyklických forem směrem k jednotnému a propojenému celku (konkrétní způsoby propojování cyklu)
M: Ives: kompoziční technika jako prostředek k vyjádření osobní filozofie
Ž: Dominantní akordy s nedominantní funkcí
- 23) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Analýza skladeb*
B: Instrumentální skladby pro sólový klávesový (či jiný akordický) nástroj v době baroka
D: Vývoj tonality, tonálního plánu skladeb a úloha harmonie v utváření témat
M: Messiaen: "posvátný čas" v hudbě a jeho formování
Ž: Modální záměna
- 24) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Analýza skladeb*
B: Polyfonie a hudební formování v hudbě 20 a 21. století
D: Vývoj a formová struktura opery, úloha leitmotivů
M: Crumb: postmoderní symbolika a její funkce
Ž: Tritonová substituce
- 25) *Znění otázky se řídí podle studentem zvoleného zaměření* v předmětu Analýza skladeb*
B: Podoby motivicko tematické práce v kontextu práce s časem
D: Hudba vokální, programní, snahy o nové hudební formy a inovace forem tradičních
M: Tormis: stylové prolínání historických a modernistických postupů
Ž: Mimitonální dominanta, celá mim. kadence (mim. dominantní jádro)

- 26) Vysvětlete vývojové souvislosti violoncella a tenorbasové violy da gamba, uveďte podobné rysy i rozdíly obou nástrojů a popište vznik a vývoj violoncella s přihlédnutím k vlivu A. Stradivariho
- 27) Jmenujte významné houslařské rody a houslaře, kteří pracovali na území Čech a Moravy, zařaďte je do jednotlivých škol a charakterizujte styl jejich tvorby s přihlédnutím ke stavbě violoncell
- 28) Jmenujte významné houslařské rody a houslaře, kteří pracovali v Itálii a Francii, zařaďte je do jednotlivých škol a charakterizujte styl jejich tvorby s přihlédnutím ke stavbě violoncell
- 29) Uveďte významná díla (suity, sonáty, koncerty) violoncellového repertoáru období baroka a klasicismu
- 30) Uveďte významná díla (sonáty, koncerty, variace...) violoncellového repertoáru období romantismu, novoromantismu a 20. století s přihlédnutím ke světové i české tvorbě